

Arbetsförmedlingen kritiseras för handläggningen av ett arbetsförmedlingsärende

Beslutet i korthet: Arbetsförmedlingen fattade ett preliminärt beslut om ersättning till AA. Av en skrivelse som skickades samtidigt med beslutet framgick att AA hade möjlighet att lämna synpunkter inför det slutliga beslutet. Det preliminära beslutet var även korrekt försett med en omprövningshänvisning. Under tiden som både kommunicerings- och omprövningstiden löpte sände AA ett e-postmeddelande till Arbetsförmedlingen med rubriken "angående preliminärt beslut". Av meddelandet framgick att AA var missnöjd med beslutet. Arbetsförmedlingen uppfattade e-postmeddelandet endast som ett svar på kommunikeringen.

JO uttalar att Arbetsförmedlingen, mot bakgrund av att det framgick att AA inte höll med om myndighetens bedömning, borde ha frågat AA vad syftet var med e-postmeddelandet. I avsaknad av en sådan åtgärd borde Arbetsförmedlingen, för att AA inte skulle behöva riskera att lida någon rättsförlust, ha uppfattat e-postmeddelandet både som en begäran om omprövning och som ett svar på kommunikeringen. Arbetsförmedlingen kritiseras för att så inte skedde.

Anmälan

I en anmälan till JO den 2 november 2017 klagade AA på Arbetsförmedlingen och anförde bl.a. följande. Han skickade in ett bestridande av ett interimistiskt beslut den 28 september 2017. Trots att han ringt flera gånger hade han fortfarande vid tidpunkten för anmälan inte fått något beslut.

Utredning

Handlingar i ärendet hämtades in varefter anmälan remitterades till Arbetsförmedlingen, som i sitt remissvar anförde bl.a. följande (bilagorna är här utelämnade):

Arbetsförmedlingens utredning

Arbetsförmedlingen har inhämtat daganteckningar, handlingar och yttranden från Arbetsförmedlingen i Kristianstad samt från Arbetsförmedlingens enheter Enheten Ersättningsprövning och Enheten Omprövning.

AA lämnade den 12 september 2017 in sin aktivitetsrapport till Arbetsförmedlingen i Kristianstad. Bilaga 1. Arbetsförmedlaren BB bedömde att AA inte hade sökt arbete aktivt, varför han skickade ett meddelande den 18 september till Enheten Ersättningsprövning med

motiveringen "Enbart två yrken inom butik sökta. Arbetsmarknaden bedöms erbjuda betydligt fler tjänster inom handeln som kunden kunde ha sökt." Bilaga 2.

Enheten Ersättningsprövning fattade den 26 september ett preliminärt beslut enligt följande. "Arbetsförmedlingen beslutar att du inte har rätt till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning i 5 dagar från och med den 18 september 2017." Motiveringen av beslutet om minskad ersättning var att AA inte hade aktivt sökt lämpliga arbeten. Bilaga 3.

I beslutet under rubriken Omprövning av det preliminära beslutet framgick att AA hade möjlighet att begära omprövning av det preliminära beslutet inom tre veckor.

Samtidigt med det preliminära beslutet expedierades också ett brev till AA från Enheten Ersättningsprövning med rubriken "Angående din ersättning aktivitetsstöd/utvecklingsersättning". I brevet fanns information om att Arbetsförmedlingen hade fattat ett preliminärt beslut och i brevet under rubriken "Möjlighet att lämna synpunkter" framgick att AA hade möjlighet att lämna synpunkter på uppgifterna om att han inte hade aktivt sökt lämpliga arbeten i den omfattning som hade överenskommit med Arbetsförmedlingen, innan slutligt beslut skulle fattas. Synpunkterna skulle lämnas senast den 12 oktober. Bilaga 4.

AA inkom med en skrivelse den 28 september med rubriken "Angående preliminärt beslut". Skrivelsen, som skickades per e-post, bedömdes av Enheten Ersättningsprövning som svar på kommunikationen. AA framförde att han enligt sin handlingsplan ska söka arbete som billackerare, samt att han blivit informerad om att han ska redovisa minst två sökta arbeten per tillfälle, varför han hade följt överenskommelsen mellan honom och Arbetsförmedlingen. Bilaga 5.

AA hörde av sig per telefon ett par gånger till Enheten Ersättningsprövning och efterlyste beslut. Han fick information om att handläggningstiden generellt uppgick till 4-6 veckor.

AA skickade den 2 november en e-post till Enheten Central omprövning. I denna skrivelse framförde AA dels att han den 28 september lämnat ett bestridande avseende det interimistiska beslutet den 26 september men att han fortfarande inte erhållit något beslut och att han anser att Arbetsförmedlingen medvetet dragit ut på tiden för att ta ställning i ärendet dels att beslutet är i strid med hans handlingsplan. Han framställde även krav på skadestånd. Bilaga 5.

Enheten Central omprövning vidarebefordrade e-postmeddelandet till Enheten Ersättningsprövning.

Enheten Ersättningsprövning fattade ett slutgiltigt beslut den 7 november. Bilaga 6. Detta beslut överklagades av AA till Enheten Central omprövning. Överklagandet avslogs den 8 januari 2018.

Arbetsförmedlingens yttrande

Av handlingarna framgår att AA den 28 september yttrat sig över det preliminära beslutet från Enheten Ersättningsprövning. Hans yttrande har bedömts vara svar på kommunikation. Arbetsförmedlingen delar denna uppfattning. Om det skulle bedömas som ett överklagande av det preliminära beslutet borde det i skrivelsen ha angetts att det avsåg en begäran om omprövning eller uttryckt som att beslutet överklagades.

AA kommenterade remissvaret.

Bedömning

AA har framfört ett flertal synpunkter på Arbetsförmedlingens handläggning av hans ärende. Jag har dock valt att endast titta närmare på frågan om Arbetsförmedlingen borde ha uppfattat e-postmeddelandet från AA som en begäran om omprövning.

Av utredningen i ärendet framkommer att Arbetsförmedlingen den 26 september 2017 fattade ett preliminärt beslut angående AA:s ersättning. Av

en skrivelse som skickades samtidigt med beslutet framgick att AA senast den 12 oktober 2017 hade möjlighet att komma in med synpunkter inför det slutliga beslutet. Det preliminära beslutet var även korrekt försett med en omprövningshänvisning. Den 28 september kom AA in med ett e-postmeddelande till Arbetsförmedlingen med rubriken ”Angående preliminärt beslut”. Av meddelandet framgick att AA var missnöjd med det preliminära beslutet. Arbetsförmedlingen uppfattade e-postmeddelandet endast som synpunkter inför det slutliga beslutet och inte som en begäran om omprövning.

Ett preliminärt beslut följs alltid av ett slutligt beslut och i de flesta fall löper en kommuniceringstid inför det beslutet samtidigt som det går att begära omprövning av det preliminära beslutet. En myndighet som får in en skrift i ett ärende måste försäkra sig om avsändarens syfte med den. Enligt min uppfattning bör rutinen vara sådan att varje handling i ett ärende som kommer in inom kommuniceringstiden tillförs grundärendet oavsett hur den är utformad. Finns det dessutom något i handlingen som tyder på en reaktion på det preliminära beslutet ska den även presumeras vara en begäran om omprövning, oavsett hur den rubricerats (se JO 2017/18 s. 317, dnr 3833-2015).

I detta fall uppfattades e-postmeddelandet endast som ett svar på kommunikeringen trots att det framgick att AA inte höll med om Arbetsförmedlingens bedömning i det preliminära beslutet. Arbetsförmedlingen borde i den situationen i vart fall ha frågat AA vad syftet var med e-postmeddelandet. I avsaknad av en sådan åtgärd borde myndigheten, för att AA inte skulle behöva riskera att lida någon rättsförlust, ha uppfattat e-postmeddelandet både som en begäran om omprövning och som ett svar på kommunikeringen. Att så inte skedde kan Arbetsförmedlingen inte undgå kritik för.

Det som har anförts i övrigt ger inte anledning till något uttalande från min sida.

JO är inte behörig att pröva frågor om skadestånd.

Ärendet avslutas.